

# KURYER KRAKOWSKI.

D. 25 kwietnia 1835. S O B O T A.

Kazimierza w. i Anny  
żony koronacja r. 1534.

N<sup>er</sup> 21.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

## KRAKÓW.

*Teatr Narod.* We czwartek przedstawiona opera pod tyt: *Marja czyli skryta miłość* nadzwyczaj się spodobała. Prawie każdy śpiew widzowie okrywali rzęsistemi oklaskami i głośnie *bravo*. Szczególniej głos czysty, dzwiczny, harmonijny i donośny p. Sadowski, z domu Cieplik długo niewidzianej na scenie tu-tejszej, publiczność uwyleniła oklaskami i po sztuce przywołała śpiewaczkę, również p. Niedzielską i p. Radoszewiczą, którzy jak zwykle, z talentem odegrali. Osobliwie p. Radoszewicz okazał znajomość muzyki i śpiewu w zbyt trudnej introdukeyi aktu pierwszego i duecie aktu drugiego z p. Niedzielską. Arja młynarza w akcie trzecim dla swej piękności i czarującej muzyki musiała być powtórzoną dwa razy. Muzyka tej opery nie potrzebuje pochwał: jest ona równie piękna, jak wszystkie jeniałne utwory muzyczne nieśmiertelnego autora Zampy, Herolda, którego skon zawczesny zasmucił przyjaciół sztuk pięknych. Przedstawienie zupełnie dobre *Maryi* we Czwartek dowodzi tej prawdy, że i w Krakowskim teatrze opery z chlubą dla sceny narodowej mogą być grane. Na powszechnie żądanie jutro daną będzie powtórnie *Marja*.

*Francja.* Izba deputowanych dnia 9. b. m. zajmowała się sprawą amerykańską. Xże Fitz James pierwszy głos zabrali mówił przeciw wnioskowi. Jego mowa zrobiła wielkie wrażenie: „Od 4 lat, rzekł do ministrów, macie ścisłe związki z ministrami angielskimi, naśladujcie ich patry-

tyzm. (krzyk do porządku). Minister Thiers odpowiadał mu, wyrzucał Restauracyi wypłatę szkód państwowym zagranicznym. Mów pan jako deputowany do nas, i zekł do X. Fitz James, ale nie w imieniu rządu, który ma na swej głowie krew naszych najwaleczniejszych wojowników, a w swej kieszeni niepolicone summy odszkodowań!“ Uważał poselstwo Jacksona, tylko za jego myśl osobistą, gdyż naród amerykański nie stracił sympatii do Francuzów; dowodzi tego kongres, który nie chciał wyznaczyć pieniędzy na wojnę. Przez dni następne naradzano się nad tą sprawą, ale jeszcze nie przyszło do głosowania. Ministrowie spodziewają się większości 50 głosów za wypłatą długu. Okropny wypadek wydarzył się w tych dniach w Paryżu. Młodzieniec 20-letni, syn ubogiej wdowy po księgarzu, napisał do niej i do swych przyjaciół, że wkrótce życie przestanie. Nieszczęsna matka nie mogła znieść tej myśli, gdyż syn był jej jedyną nadzieją i podporą w starości, i odebrała sobie życie. W kilka minut wchodzi syn zupełnie zdrowy z podziwieniem wszystkich. Już było zapóźno i nie usłyszał nawet ostatniego westchnienia matki! W miarę zbliżania się są-



du więźniów politycznych, środki ostrożności są podwajane. Dawniej prezes Izby parów Pasquier dozwalał krewnym oglądać więźniów, teraz już więcej niewolno. — *Gazeta la Tribune* ma teraz 111 proces za artykuł o śmierci księcia Leuchtenberg.

*Austrja.* Z powodu zapytania uczynionego w angielskiej izbie niższej przez p. Evans, a na które ministrowie nieodpowiedzieli: „czy rząd angielski uznał niepodległość Mołdawii i Wołoszczyzny, zaręczoną traktatem w Adrianopolu, robi Austrjacki Dostrzegacz następne uwagi: „przez traktat pokoju zawarty w Adrianopolu 14 W. rześnia 1829 r. między Rossją a Turcją, niepodległość Mołdawii i Wołoszczyzny nie została zaręczoną, jak p. Evans sądzi, gdyż artykuł V. mówiący o tych księstwach brzmi następująco: „Gdy Mołdawia i Wołoszczyzna postawiły się pod zwierzchnictwem władzy Porty, a Rossja zaręczyła pomyślność ich stanu, przeto się postanawia, iż wszystkie przywileje i swobody, bądź przez kapitulacje, bądź przez umowy między 2 państwami zawarte, lub udzielone przez postanowienia w różnych czasach, mają być utrzymane, Z tego powodu mieć będą wolność wyznuwania swej wiary, zupełne bezpieczeństwo, oddzielną narodową administracją i zupełną wolność handlu. Dodatkowe artykuły do powyższych warunków za konieczne uważanych dla zapewnienia praw obom prowincjom, mieszczą się w osobnym akcie, który ma być uważany za nierozdzielną część

niniejszej umowy.“ Rossyjski generał Jermołow kawaler kilkunastu orderów, właściciel licznych posiadłości w niższej Austrii, rozstał się z tym światem w Wiedniu, w 80 roku życia. Turecki poseł przy królu Francuzów wraz z sekretarzem poselstwa przybył do Wiednia dnia 7 Kwietnia. (G.P.S.)

*Portugalia.* *Gazeta Hamburgska* ogłasza następne pismo, podług niej wiarygodne, z Lizbony: „Śmierć księcia Leuchtenberg jest wielkiem nieszczęściem dla Portugalii; kraj słusznie pokładał najpiękniejsze nadzieje w tym dobrze myślącym i rozumnym księciu. Gdy jednak przyjaciele Don Pedra żyją i piastują znakomite urzędy, Migueliści zaś są martwą masą, bez głowy, talentu i środków, przeto teraz nijszemu stanowi Portugalii nie grozi żadne niebezpieczeństwo. Z przyczyzny nagłej śmierci małżonka królowej, powstało podejrzenie o otrucie, tak bardzo poniżające moralną godność naszego wieku. Spostrzeżenie lekarzy nie będzie tu zbyt cenne. Na początku 17 stulecia, pokazała się najprzód w Hiszpanii i Portugalii choroba gardłowa zwana *Garrotillo*, która przyprowadziła o śmierć wiele ludzi w samym kwiecie wieku, i lekarze opisali ją w przerażających kolorach. — Śmierć następowała w 24 godz. Mąż królowej miał również umrzeć w 24 godz. Jest to też sama choroba *angina maligna lub gangraenosa*, która w zeszłym wieku okropnie grassowała we Francyi i Anglii. Xze Leuchtenberg, który nie dawno przybył do



Portugalii, i nie nawykł jeszcze do jej klimatu, tem łatwej uległ wspomnianej chorobie. (G.B.v.)

*Anglia.* Gdy Peel d. 8 b. m. wychodził z Parlamentu, kilku ludzi zaczęło gwizdać, lecz zaraz otoczyło go wiele osób i odprowadziło do samego mieszkania. Lud również witał go w przechodzie oklaskami, i jeden królowiec tak przemówił: „Lubo nie pochwalam jego polityki, pokazał się jednak chwałtem i tego się bronił od przemagającej siły i był Anglikiem prawdziwego kroju i miary.“ Poczem wykrzyknął dla Peela po trzykroć Hurrahs (wyrażenie wiejskie zamiast Robert), które z wielką radością powtórzono. Jeden Frenologista ogłosił, „że znaczenie, którego Hume i Okonnel dostąpili, wiinni są nadzwyczajnej wielkości swej głowy; ludzie z małemi głowami nie potrafiliby i nigdy nie potrafia kierować sprawami wielkiego narodu. Krajowcy hrabstw Essex i Suffolk, równie jak ich służący, należą do liczby tych, którzy mają najmniejsze głowy w całej wielkiej Brytanii; ostatnia klasa ma jedną część organów, bardzo zbliżonych do organów zwierzęcych.“ Pan Bagot został od króla wysłany do Wiednia dla powinszowania wstąpienia na tron N. Ferdynandowi I. Według ostatnich wiadomości z Kanady, i tam Parlament rozpoczął swe posiedzenia. Deputowani żądają rozszerzenia prawa wyboru dla wszystkich mieszkańców, zupełnego posiadania władzy prawodawczej i praw konstytucyjnych, oraz zmniejszenia podatków i zniesienia

nadużyć.

(G.B.v.)

— *Gazeta Times* mówi: Zaprawdę Robert Peel mógłby dłużej piastować władzę, gdyby dla władzy chciał poświęcić wszystko. Lecz on widział swoje położenie z innego stanowiska, zaszczytnego dla Anglika. Sądził iż długi, zgubny dla kraju przykład, zatrzymując władzę mającą zaufanie króla, przeciw wyraźnej nieufności izby niższej. Wystawić rząd w stanie rozpaczającym, uważał Peel za obelgę korony, której doradcy ściągnęliby sroższą odpowiedzialność od samej izby niższej. *Kronika poranna* mówi: Myśl połączenia Greja z Peelem jest urojeniem. Przyjaciele Greja widzieliby z boleścią, gdyby ten sędziwy mąż, sławę przez tyle lat nabytą wystawił na szwank przy końcu życia. Ojciec bił reformy uczynił dosyć dla osobistej sławy. Grey zajmuje teraz miejsce w historii, którego mu żadna siła niewydrze. Co do przyszłego ministerjum, wszystko opiera się na domysłach. Można jednak z pewnością powiedzieć, iż żadne ministerjum nie będzie trwałe, skoro jego członkami nie będą reformiści. Ministerjum złożone z jednego lub 2 Torysów, z 2 lub 3 Wigów, i kilku ludzi bez wyraźnej wiary politycznej, nie przypadłoby do smaku ani Torysom, ani Reformistom, i wkrótceby się rozwiązało. Ministerjum, które w Anglii żyć pragnie, potrzebuje pokarmu Reformistów. (G.A.)

*Belgia.* Dnia 9 Kwietnia o 6 godz. z rana zapowiedziano 101 armatniami wystrzałami i ogłosem wszystkich



dzwonów urodzenie xięcia. Burmistrz miasta Bruxelli wydał następną odezwę do obywateli z tego powodu: „Spółobywatele! życzenia króla i narodu szczęśliwie się spełniły. Królowa dnia 9 o kwadrans na jedenastą wieczorem powiła syna. Matka i nowo narodzony xiążę mają się dobrze. Uroczysty dzień chrztu później ogłoszony będzie. Xiążę będzie nosił imię: Leopold Ludwik Filip Marja Wiktor. Tego wieczora domy rządowe będą oświecone. Mieszkańcy mają również oświecić swoje mieszkania. Niech żyje król! Niech żyje królowa! Niech żyje królewicz!” Sejm mianował deputacją dla powinszowania królowi urodzenia syna (G.P.S.)

*Turcja.* Dnia 24 lutego umarł w Stambule arcybiskup katolicki Koresi. Obrzęd pogrzebowy odbył się z wszelką uroczystością w kościele S. Trójcy. Angielska flotta miała 8 h m. odpłynąć do Malty, i wróci znowu na dawne stanowisko po upłynieniu jednego miesiąca. Wkrótce nadpłynie tutaj okręt parowy wiozący pana Ellis, mianowanego posłem do Persyi. Z Alexandryi donoszą, iż tamtejszy mieszkaniec przywiózł tajemnie wiele towarów jedwabnych bez odbycia kwarantanny, i w jego domu pokazała się zaraz morowa zaraza, w skutku której 4 ludzi umarło. Dom ten został natychmiast zburzony, a winowajca rozstrzelany. (G.B.V.)

Podpisany ma zaszczyt zawiadomić przeświecna publiczność, iż z dniem 28 b. m.

otwiera restauracją w dworku W. Pana Krzyżanowskiego nad plantacjami. Lokal na ten cel obrany, składa się z kilku pokoi, z pięknej sali z billardem, które są przyzwoicie umeblowane i urządzone; przy tem ogród piękny i obszerny, w którym porządki są poczynione ku wygodzie gości, gdzie każdego czasu smacznych potraw i napojów wszelkiego gatunku podpisany dostarczać się obowiązuje za cenę rzeczywiście umiarkowaną i rzeczy za przedką usługę, w tem przekonaniu że przeświecna publiczność nie będzie obojętną na zakład niniejszy dla jej wygody i potrzeby obmyślony. *A. Focht.* (3)

*We wsi Dębniku w Galicyi pod Krakowem na przeciw klasztoru PP. Zwierzyńskich jest fabryka, w której każdego czasu dostać można z wolnej ręki cegły różnej wielkości, dachówek, gąsiorów, gzymsów, posadzki, oraz wapna i kamienia w najlepszym gatunku za pomierną cenę; nadto potrzebujący pomienionych artykułów, mogą wejść w układy o czasowe wypłaty za takowe, płacąc gotowizną 1/3 część całego kapitału, resztę zaś należności w sposób najdogodniejszy w epokach sobie oznaczonych. Wiadomość bliższą powziąć można w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej u właścicieli domu N. 405.*

*S z a r a d a.*

Pierwsze na wspak w alfabecie,  
Zwmi nas przed drugim trzecie;  
Wszystko we Włoszech znajdziesz.  
(Znaczenie przeszłej szarady jest: *Kucbaja*).

*Przyb: do Krakowa.* Michałowski Adam ob. Zurkowski Mariusz z Polski. X. Kajstura z Babie. Wachnowski Julian, Kołodziej Walenty, Orawski Paweł, Stufke Szymon, Wahl Karol, Łabęcki Kasper, Orgler Jan z Prus. Mikułowski nadzorca Jlny owczarni z Saxonii. Jastrzębski Józef ob. Freitag Fryderyk, Methlow Karol, König Gottfried, Saupe Jan z Galicyi.

*Opuścili Krak.* X. Kajstura do Babie.

Dziś w południe ciepła stopni 10.